අපේ කාබනික නිෂ්පාදන ලොව ජය ගත්තේ මෙහෙමයි

කාබනික ගොවිතැන යළි මුළු රට පුරා ව්‍යාප්ත කිරීමේ දැවැන්ත කාර්යභාරයක් මේ වන විට රට තුළ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. කාබනික වගාවන්හි ගුණාත්මක බව වර්තමානය වන විට මෙරට මිනිසුන්ට වැඩි පුර දැනෙන්නට පටන් ගත්තේ පසුගිය දා ජනාධිපතිතුමා විසින් රසායනික පොහොර ආනයනය කිරීම සම්පූර්ණයෙන් තහනම් කිරීමෙන් පසුවය. එහෙත් මීට දශක එකහමාරකට පෙර ද මෙරට කාබනික එළවළු සහ පලතුරු වගා කොට ඇති අතර, ඊට මෙරට තුළ මෙන්ම පිටරටවල ද හොඳ වෙළෙඳපොළක් නිර්මාණය වී තිබිණි. අද අප කතා කරන්නේ කාබනික ගොවිතැනෙහි නියමුවාණන් කෙනෙකුටය. ඔහු බණ්ඩාරවෙල මිහිමඬල කබනික ගොවිපොළෙහි නිර්මාතෘ අතුල ප්‍රියන්ත මහතායි.

දැන් රටේ කාබනික වගා සංග්‍රාමයක් නිර්මාණය වී තිබෙනවා. එහෙත් ඔබ මීට ඈතෙන කාලෙකට පෙර තමයි කාබනික වගාවට අත ගැසුවේ. කොහොමද? කවදද? ඔබ කාබනික වගාවට යොමු වුණේ සහ ඒවා අපනයනයට යොමු වුණේ?

මම 1995දී තමයි සහතික කරන ලද කාබනික වගා නිෂ්පාදන අපනයන ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ වුණේ. 1990දී මම මහව ප්‍රදේශයේදී කෘෂි වන වගා ව්‍යාපෘතියක් පටන් ගත්තා ඒ සඳහා ජාතික සමුපකාර මණ්ඩලය සහ කැනේඩියානු සමුපකාර මණ්ඩලයේ උදවු ලැබුණා. 1995දී මම ලංකා ඕර්ගනික් ප්‍රයිවෙට් ලිමිටඩ් කියන ආයතනයට බැඳුණා. මගේ ගුරුවරයා වුණේ ආචාර්ය රනිල් සේනානායක මහතා. එතුමා ඒ කාලේ සිටම දැක්කා අපේ රටේ වැරදි ගොවිතැන සහ වැරදි ඉඩම් පරිහරණය. 1984දී පමණ මම විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉගෙන ගන්න කාලයේ තමයි එතුමා සමග සම්බන්ධ වුණේ.

අතුල ප්‍රියන්ත

1994 වසරේ වන විට මට අවබෝධ වුණා කෘෂි රසායන පරිහරණය හේතුවෙන් අපේ රටේ පසට හානියක් වන බව. එහෙත් කුමක්ද කළ යුත්තේ කියලා කිසි දැනුමක් ඒ වන විට මට තිබුණේ නැහැ. මේ නිසා මම මගේ උපාධියට කෘෂි වන වගාව කළා. ඒ ලැබුණු දැනුමත් සමග මම 1990දී ජාතික සමුපකාර මණ්ඩලයට බැඳුණා. එහිදී මට අවස්ථාවක් ලැබුණා තායිලන්තයට ගොස් අපේ රටේ පරිසර ගැටලු සම්බන්ධව කතා කිරීමට. ආචාර්ය කිරිවත්දෙණිය මහතා නිසයි මට ඒ අවස්ථාව ලැබුණේ.

ඉඩම් සහතික කොට අපනයන ව්‍යාපාරය පටන් ගත්තේ මහව ප්‍රදේශයේදී. මුලින්ම කජු, අඹ සහ පොල් කොළ වැනි දෑ වලින් තමයි අපනයනය ආරම්භ වුණේ. ඉන්පසු මහව ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකාව පුරාම ව්‍යාප්ත කළා. මෙහිදී අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සිටපු අධ්‍යක්ෂ විජේරත්න මහතා අපට ගොඩක් උදවු කළා. ඒ කාලයේ මෙය අලුත් විෂයයක්. අපි මේ කාබනික වගාව මාතලේ, බදුල්ල, හම්බන්තොට ආදී දිස්ත්‍රික්කවලත් ඉන්පසු අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්කවලත් ව්‍යාප්ත කළා. 2000 වසරේදී අපට පුළුවන් වුණා මේ සමාගමේ මාසික ටර්න් ඕවර් එක මිලියන තුන් සියය දක්වා වැඩි කරන්න. මේ වැඩසටහනේදී කාබනික වගාව ගැන මෙන්ම එය ව්‍යාප්ත කරන ආකාරයත් සම්බන්ධව අපට බොහෝ අත්දැකීම් ලැබුණා.

මේ සම්බන්ධව ඔබ ඇතුළු අනෙක් පිරිස කාබනික වගාව පිළිබඳව දැනුවත් කළේ කවුද?

අපට තිබුණු ලොකුම ප්‍රශ්නය වුණේ මේවා උගන්වන්න කෙනෙක් නොසිටි එක. ඒත් අපි හැකින් හැකින් ඉගෙන ගත්තා. රනිල් සේනානායක මහතාගෙන්, උපවංශ මහතාගෙන් සහ රංජිත් සිල්වා මහතාගෙන් අප කාබනික වගාව ගැනත් සහතිකකරණය ගැනත් ඉගෙන ගත්තා. ඒ වගේම අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව අපට ගොඩක් උදවු කළා. ශ්‍රී ලංකාව පුරා ගෙන ගිය මගේ මේ වැඩසටහන නිසාම ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවෙන් උදවු කරන, ජාතික ජලසම්පාදන මණ්ඩලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ජල පෝෂක සංරක්ෂණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක පරිසර විශේෂඥයකු ලෙස මාව පත් කරනු ලැබුවා. අපේ රටේ ජලය දූෂණය වීම සහ ජලය ප්‍රමාණය අඩු වීම පිළිබඳ ගැටලු තිබුණා. මේ නිසා අපි ජල උල්පත් ආශ්‍රිත ජල පෝෂක ප්‍රදේශ වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කළා. මොනරාගල, හම්බන්තොට, කළුතර, අනුරාධපුරය සහ පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්ක පහේ මෙය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබුවා. මෙම දිස්ත්‍රික්කවල ජල පෝෂක ප්‍රදේශ හඳුනාගෙන කෘෂි වන වගාව ඇතුළු කාබනික වගාව අපි මේ ප්‍රදේශවල ගොවියන්ට හඳුන්වා දුන්නා. කල්පිටිය ප්‍රදේශයේදී අපට ජල ගැටලුවලට මුහුණ දෙන්න සිදු වුණා.

කල්පිටියේ මොනවා ද වගා කළේ?

එළවළු සහ පලතුරු. ළූනු, මිරිස්, නෝකෝල්, බීට් සහ ගෝවා වගේ දේවල් එක යායට වවනවා. වැලි පස නිසා වැස්සෙන් එන වතුර පොළොවට බේරිලා හොඳ උල්පතක් තිබෙනවා. රසායනික පොහොර දැමීම නිසා මේ ආශ්‍රිත ළිංවල නයිට්‍රේට් ප්‍රමාණය ගොඩක් වැඩියි. මේ නිසා ඇතැම් ළිං අතහරින්නත් අපට සිදු වුණා.

ඔබගේ කාබනික වගාවේ සහතික කරන ලද එළවළු සහ පලතුරු ඇතුළු කාබනික නිෂ්පාදන යුරෝපා රටවලට ද අපනයනය කළේ?

කල්පිටිය ප්‍රදේශයේදී අපි ළිඳ වටේට ගස් සිටුවා පොළොවේ තිබෙන ජලය පිරිසුදු කළා. මම වගා කළ උඩවට ප්‍රදේශයේ 2006 වෙන තුරුම මම පුළු අපනයනය සඳහා වගා කළේ පලතුරු වැනි දේ. ඒත් ඒ වෙන කොට කළුතර ප්‍රදේශයේ රසායනික පොහොර භාවිත කරමින් එළවළු වගාව ඉතා දියුණුවට කර ගෙන ගියා. මේ නිසා ජලය කොපමණ දූෂණය වෙනවාද කියා මම දැන ගෙන සිටියා. ඉන් පසු අපි කාබනික එළවළු වගාව බොහොම කුඩාවට පටන් ගත්තා. ඊක කලෙකින් සාර්ථක වුණා. ඒත් අපට අලෙවි කිරීම සම්බන්ධ ගැටලු තිබුණා. මේ අතරේදී රූපවාහිනියේ අපේ ගොවිපළ ගැන වැඩසටහනක් ප්‍රචාරය වුණා. ඊට පසුව අපේ නිෂ්පාදනවලට ලොකු ඉල්ලුමක් එන්න පටන් ගත්තා. අපි බස්වලින්, කෝච්චියෙන් ගිහින් ජනතාවට එළවළු සැපයුවා. ඒත් අපට නියම සහතිකයක් නැති නිසා මේවා සුපිරි වෙළෙඳසල්වලට දාන්නත් බැහැ, අපනයනය කරන්නත් බැහැ. පසුව ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් සහතිකකරණ වැඩපිළිවෙළේදී අපේ ඉඩම් සහතික කරනු ලැබුවා. ඉන්පසුවයි අපේ නිෂ්පාදන සුපිරි වෙළෙඳසල්වලට දැම්මේ. අපි තමයි මුලින්ම සහතික කරන ලද කාබනික නිෂ්පාදන සුපිරි වෙළෙඳසල්වලට දැම්මේ. ඉල්ලුම එන්න එන්න වැඩි වෙන කොට අපි ශ්‍රී ලංකාව පුරාම ගොවිපොළවල් හැදුවා. මේ වෙලාවේ තමයි මට අපේ නිෂ්පාදන අපනයනය කරන්න අවස්ථාව ලැබුණේ. මුලින්ම මැද පෙරදිග රටවලට, මාල දිවයිනට, හොංකොංවලට, තායිලන්තයට සහ සිංගප්පූරුවට යැව්වා. එහිදීත් අපට ගැටලු මතු වුණේ අන්තර්ජාතික සහතිකකරණයක් නැති නිසා. අන්තර්ජාතික වෙළෙඳපොළවලින් ඉල්ලුම නම් ගොඩක් තිබුණා. ඉන් පසු අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය අපට අන්තර්ජාතික සහතිකයක් ගැනීමට උදවු කළා. එය තමයි අපේ මේ වැඩපිළිවෙළේ හැරවුම් ලක්ෂ්‍යය වුණේ. අපි එම ආයතනයට ස්තුතිවන්ත වෙන්න ඕනෑ. මේ නිසා අපට යුරෝපීය රටවලටත් ඇමෙරිකාවටත් අපේ නිෂ්පාදන අපනයනය කරන්නට හැකියාව ලැබුණා. දැන් අපෙන් එළවළු, පලතුරු විතරක් නොවෙයි, විජලනය කරන ලද එළවළු, පලතුරුත් ඉල්ලනවා. මීට අමතරව කිතුල් පැණිවලටත් හොඳ ඉල්ලුමක් තිබෙනවා.

රටම දැන් කාබනික තත්ත්වයට ළඟා වෙන්න හදන විට අප මීට අවුරුදු දහයකටත් කලින් පටන් අරගෙන එහි උපරිම මට්ටමට ඇවිත් තිබෙනවා.

රසායනික පොහොර නැතිව වගා කරන්න බැහැ කියා මැසිවිලි නගන ගොවියන්ට ඔබ දෙන උපදෙස මොකක් ද?

මෙයට තිබෙන ප්‍රධාන ගැටලුව තමයි මෙම වගාව පිළිබඳ දැනුම ගැනීමට තැනක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නැති වීම. මේ කාබනික වගාව හරිම සරලයි.

ඔබට පුළුවන් නේද ඒ සම්බන්ධව වැඩපිළිවෙළක් සකස් කරන්නට?

ඔව්. ලංකා කාබනික කෘෂිකර්ම ව්‍යාපාරයේ ලේකම් මම. සභාපති තිලක් කාරියවසම් මහතා. දැනට අපි විශාල වැඩ කොටසක් කර ගෙන යනවා. මේ වගාව ව්‍යාප්ත කරන්නට ගොවියන්ට පමණක් දැනුම දීලා මදි. ගොවිතැනට උදවු කරන ආයතන විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබෙනවා. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යංශය, පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන සහ බීජ සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන වැනි විශාල ආයතන සංඛ්‍යාවක් තිබෙනවා. අප හෝඩියේ පන්තියේ ඉඳලා විශ්වවිද්‍යාලයට යනකම් ඉගෙන ගෙන තිබෙන්නේ වෙන ගොවිතැන් ක්‍රමයක්. මේ ගොවිතැන ඊට සාම්ප්‍රදායිකම වෙනස් ගොවිතැන් ක්‍රමයක්. මේ නිසා දැනුම පිළිබඳ ලොකු ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා. පාසල්වල ඉඳලා මේ ආයතන දක්වාම මේ දැනුම දෙන වැඩපිළිවෙළක් සකස් වෙන්න ඕනෑ.

අපේ ගොවිපොළේ පුහුණුකිරීම් සිදු කරනවා. මෙරට පමණක් නොවෙයි පිටරට විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් පවා මෙහි පුහුණුවීම් සඳහා පැමිණෙනවා. පිටරට අය ස්වේච්ඡාවෙන් මෙහි වැඩ කරලා වැඩ පුරුදු වෙනවා.

කාබනික ගොවිතැන සම්බන්ධව ඕනෑම කෙනෙකුට උපදෙස් ගැනීම සඳහා vmbathulapriyantha@gmail.com යන ඔහුගේ ඊමේල් ලිපිනය ඔස්සේ සම්බන්ධ විය හැකිය.

චතුමි පිටිපන

2021 අගෝස්තු 11 කොළඹ ඩී. ආර්. විජයවර්ධන මාවතේ අංක 35 දරන ස්ථානයේ පිහිටි ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම විසින් මුද්‍රණය කරවා ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී.